

KRITERIJI OCENJEVANJA – LIKOVNA UMETNOST (program gimnazija)

Predmet je sestavljen iz dveh enakovrednih delov: umetnostne zgodovine in likovnega snovanja.

1. UMETNOSTNA ZGODOVINA

Načini preverjanja

Lahko je ustno ali pisno (naloge, učni listi, vaje ...). S preverjanjem ugotavljamo predznanje, ponavljamo in utrjujemo ter ugotavljamo razumevanje novih učnih vsebin, zato poteka skozi celoten pouk, najbolj pa neposredno pred pisnim ocenjevanjem znanja.

Načini ocenjevanja

Znanje se ocenjuje ustno in pisno (kontrolne naloge, učni listi, vaje, naloge ...), ocenjujejo se lahko tudi pisni izdelki, referati.

Ocene, ki jih mora dijak pridobiti v šolskem letu:

Vrsta ocene	Število ocen v šolskem letu
Pisno	1–2
Ustno	1
Druge ocene (avtentična naloga, izdelek z ekskurzije, medpredmetni pouk ipd. – lahko v povezavi z likovnim snovanjem)	0–3

Dijak mora v šolskem letu pridobiti 1–2 pisni in eno ustno oceno iz umetnostne zgodovine. V primeru izboljševanja pozitivnih ocen lahko dijak pridobi še dodatne ocene iz referata (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). Dijak lahko pripravi tudi 0-3 izdelke, povezane z ekskurzijo, medpredmetnim poukom oz. avtentično nalogo ipd. (lahko v povezavi z likovnim snovanjem, ocena je v tem primeru skupna).

Oblike ocenjevanja: Dijaki ocene pridobijo individualno. Izdelek z ekskurzije/MPP je lahko narejen tudi skupinsko ali v dvojicah.

Pisno ocenjevanje

Dijak pridobi ocene iz snovi v skladu z učnim načrtom za umetnostno zgodovino v 1. letniku. Pri ocenjevanju pisnih kontrolnih nalog se upošteva standardna lestvica (glej kriterije v razpredelnici na koncu). Nalogo, pri kateri nihče od dijakov ni dosegel nobene točke, se izloči iz ocenjevanja. Izdela se nov točkovnik in se po njem znova oceni izdelke po enakih merilih.

Ustno ocenjevanje

Ustno ocenjevanje je napovedano (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). Če dijak moti učni proces med poukom, lahko po učiteljevi presoji izgubi pravico do napovedanega spraševanja.

Ustne ocene se popravlja v dogovoru z učiteljem. Vpišeta in upoštevata se obe oceni.

V izrednih primerih se učitelj dogovori z dijakom individualno.

Druge ocene

Izdelki, povezani z ekskurzijo oz. medpredmetnima poukom, avtentična naloga, analiza likovnega dela ipd. se ocenijo po kriterijih, podanih pred začetkom izvajanja posamezne naloge. Pri tem se upoštevajo kriteriji za ocenjevanje pisnih izdelkov (glej kriterije v razpredelnici na koncu).

Ponavljanje pisnih izdelkov

Dijak, ki je pisal negativno oceno oz. je takrat manjkal, lahko popravlja oz. pridobi oceno v dodatnem ocenjevanju pred zaključkom konference. Vpišeta in upoštevata se obe oceni. Datum ocenjevanja določi učitelj v dogovoru z drugimi učitelji.

Dijak lahko izboljšuje pozitivno pisno oceno v dodatnem ocenjevanju pred zaključkom konference. Vpišeta in upoštevata se obe oceni. Datum ocenjevanja določi učitelj v dogovoru z drugimi učitelji.

Ustne ocene se popravlja ali izboljšuje v dogovoru z učiteljem. Vpišeta in upoštevata se obe oceni.

V izrednih primerih se dogovorimo z dijakom individualno.

Učitelj omogoča dijakom tudi izboljševanje pozitivne ocene po svoji avtonomni presoji glede na časovne in situacijske možnosti. V dogovoru z učiteljem lahko dijak oceno izboljšuje pisno, ustno ali izdela pisni izdelek oziroma referat. Dijak lahko izboljšuje praviloma samo eno pozitivno pisno oceno v šolskem letu.

Pozitivnih ustnih ocen se praviloma ne izboljšuje.

V izrednih primerih se dogovorimo z dijakom individualno.

Minimalni standard znanja

Za oceno zadostno mora dijak poznati osnovne umetnostnozgodovinske pojme in jih prepoznati na likovnem delu. Znati mora analizirati posamezne spomenike likovne umetnosti, lahko tudi s pomočjo učitelja. Poznati mora najpomembnejše izbrane (obravnavane) spomenike svetovne in slovenske likovne umetnosti. Pisno ocenjevanje: dijak mora v šolskem letu pri kontrolnih nalogah zbrati vsaj 50 % možnih točk. Pri ustnem ocenjevanju mora dijakovo znanje ustrezati opisnemu kriteriju za oceno zadostno (2).

Nedoseganje minimalnega standarda

Če dijak ni pridobil vseh potrebnih ocen ali če ocene kontrolnih nalog niso pozitivne ali če povprečje ocen ne presega 1,5, potem ni dosegel minimalnega standarda.

Popravljanje negativne ocene ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja

Prvo uro po redovalni konferenci učitelj v dogovoru z dijakom, ki ni dosegel minimalnega standarda, določi rok in način pridobivanja ocene. Pridobivanje ocen poteka v razredu, praviloma v okviru ur

rednega pouka. Dijak pridobi manjkajočo oceno ali popravlja pisno nezadostno oceno oz. drugo nezadostno oceno. Način pridobivanja ocene je odvisen od vrste negativnih ocen.

Zaključevanje ocen ob zaključku pouka

Dijak ima pozitivno končno oceno:

- če je pozitivno ocenjen v obeh ocenjevalnih obdobjih (oz. v enem, če pouk umetnostne zgodovine poteka le v enem ocenjevalnem obdobju) in je pridobil vse potrebne ocene;
- če je pridobil vse potrebne ocene in če so ocene vseh kontrolnih nalog pozitivne;
- če je popravil nzd iz 1. ocenjevalnega obdobja oz. je pridobil manjkajočo oceno in je pozitivno ocenjen v 2. ocenjevalnem obdobju.

Za zaključeno pozitivno oceno mora dijak v šolskem letu pridobiti 1–2 pozitivni pisni oceni ter 1 ustno oceno ter druge ocene. Vse ocene so enakovredne, zato je končna ocena aritmetična sredina vseh pridobljenih ocen. Zaokroži se šele končna ocena (skupaj z ocenami iz likovnega snovanja, tj. drugega dela predmeta likovna umetnost).

Dijak ima negativno končno oceno:

- če ni pridobil vseh potrebnih ocen;
- če je pozitiven v 1. ocenjevalnem obdobju in negativen v 2. ocenjevalnem obdobju oziroma če ni popravil nezadostne za 1. ocenjevalno obdobje in je v 2. ocenjevalnem obdobju pozitiven.

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost) se zaključevanje prilagodi dijaku.

* Če poteka pouk umetnostne zgodovine nestrnjeno v obeh ocenjevalnih obdobjih, se pred zaključevanjem upošteva naslednje: Dijak, ki ima negativno samo kontrolno nalogo v 2. ocenjevalnem obdobju, ima možnost popravljanja te naloge pred zaključevanjem ocen. Dijak, ki ni popravil negativne ocene ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja oz. je ni pridobil (če je bil neocenjen), ima možnost popravljanja pred koncem pouka, če so vse ocene v 2. ocenjevalnem obdobju pozitivne.

Izpiti

Izpiti vključujejo samo ustni del. Ustni del izpita je sestavljen iz treh vprašanj. Učitelj pripravi pet kuvert z vprašanji več, kot je kandidatov na izpitu. Dijak izvleče izbrano kuverto. Kuverto lahko enkrat zamenja, kar ne vpliva na končno oceno. Dijak ima 15 minut časa za pripravo, nato odgovarja pred izpitno komisijo. Izpit traja največ 30 minut.

OCENJEVALNE LESTVICE IN OPISNI KRITERIJI

Lestvica za ocenjevanje pisnih kontrolnih nalog

Ocena	nzd (1)	zd (2)	db (3)	pdb (4)	odl (5)
%	0–49	50–62	63–76	77–89	90–100

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje

ocena	1	2 3	4	5
opisni kriteriji	Dijak ne predstavi ali napačno predstavi um.zg. spomenik in/ali ne navede nobene bistvene značilnosti določenega um.zg. obdobja ali smeri ali jih navede premalo; ne zna ga ustrezno kronološko ter geografsko umestiti; ne navede nobenega avtorja in spomenika ali jih navede premalo; ne uporablja ustrezne terminologije; ne poda nobene primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.	Dijak ob večji pomoči učitelja predstavi um.zg. spomenik in/ali nekaj značilnosti določenega um.zg. obdobja ali smeri in/ali ga ustrezno kronološko ter geografsko umesti; predstavi posamezne umetnostne zvrsti; navede nekaj najpomembnejših avtorjev in spomenikov; uporablja ustrezno terminologijo, vendar ne dosledno. ob pomoči učitelja podaja vsaj približne primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.	Dijak ob manjši pomoči učitelja predstavi um.zg. spomenik in/ali splošne značilnosti določenega obdobja ali smeri in ga ustrezno kronološko ter geografsko umesti; predstavi posamezne umetnostne zvrsti; navede večino najpomembnejših avtorjev in spomenikov; uporablja ustrezno terminologijo, pri čemer ni povsem dosleden; podaja vsaj približne primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.	Dijak samostojno predstavi um.zg. spomenik in/ali splošne značilnosti določenega um.zg. obdobja ali smeri in ga ustrezno kronološko ter geografsko umesti; sistematično predstavi posamezne umetnostne zvrsti; navede vse najpomembnejše avtorje in spomenike; dosledno uporablja ustrezno terminologijo; podaja ustrezne primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.

Osnovni opisni kriteriji za ocenjevanje pisnega izdelka/izdelka z ekskurzije/MPP/analize likovnega dela ipd.

točke	1	2 3	4 5
kriteriji			
zbiranje in navajanje virov	<i>Dijak pisnega izdelka ne odda v predvidenem roku.</i> Viri niso navedeni ali je pomanjkljivo naveden en sam vir; zbrani podatki niso zanesljivi.	Uporabljenih je več lahko dosegljivih virov, a so pomanjkljivo ali nedosledno navedeni; zbrani podatki ne zajemajo izbranega področja v celoti.	Uporabljeni viri so različni in dosledno navedeni; zbrani podatki so aktualni, pestri in ustrezajo izbranemu področju.
zgradba	Daljši deli besedila so neposredno povzeti in med seboj slabo povezani; zunanja zgradba pisnega izdelka je slabo pregledna.	Naloga je pregledna in vsebuje zahtevane elemente; posnemanje prevladuje nad izvirnostjo.	Obravnavana je izvirna in zanimiva; bistvene misli iz virov so avtorsko obdelane; besedilo je logično urejeno.
vsebinska ustreznost	Predstavitev tematike je pomanjkljiva.	Predstavitev tematike načeloma ustreza zastavljenim ciljem, a je veliko ponavljanja in očitnih dejstev.	Predstavitev tematike ustreza zastavljenim ciljem in kritično presoja njihovo vrednost.
slog in jezikovna pravilnost	Izražanje je okorno in slabo razumljivo, besedilo je polno pravopisnih in slovničnih napak.	Besedišče in raba strokovnih izrazov sta primerna, v besedilu so pravopisne in slovnične napake.	Besedišče je bogato, raba strokovnih izrazov je suverena, v besedilu ni napak.
slikovno gradivo	Slikovno gradivo ni vključeno v pisni izdelek.	Slikovno gradivo ni v celoti ustrezno izbrano.	Slikovno gradivo je ustrezno izbrano.
učiteljeva pomoč	Dijak ni sposoben (ustrezno) uporabiti nasvetov učitelja.	Dijak je (pogosto) sodeloval z učiteljem in je bil (delno) sposoben upoštevati njegove nasvete.	Dijak je sodeloval z učiteljem in zelo uspešno uporabil njegove nasvete. / Dijak je bil pri delu povsem samostojen.

Opisni kriteriji za ocenjevanje ustnega nastopa

točke	1	2 3	4 5
kriteriji			
izvirnost in govor	<i>Dijak ni opravil govornega nastopa.</i> Dijak vsebino prebere. Dijak govori nerazumljivo.	Dijak govori na pamet, a je nastop neizviren in nima učinkovitega začetka in zaključka. Dijak govori razumljivo, vendar preglasno, prehitro, pretiho ali prepočasi. Dijak govori monotono.	Dijak govori na pamet, govorni nastop je izviren in vsebuje učinkovit začetek in zaključek. Dijak govori razumljivo, govorjenje je primerne hitrosti in dovolj glasno. Pomembne besede so poudarjene, dijak z intonacijo sledi vsebini.
jezikovna ustreznost	Dijak govori izrazito pogovorno, v slengu ali narečju.	(2) Dijak poskuša govoriti knjižno, a se čuti vpliv narečja, pogovornega jezika ali slenga. (3) Dijak govori v knjižnem jeziku in pri tem dela le manjše napake.	/
stik s poslušalci	Dijak gleda v steno, strop ali skozi okno, stran od poslušalcev. Med nastopom daje neumestne pripombe na reakcije poslušalcev. Ne poskuša odgovarjati na zastavljena vprašanja.	(2) Dijak vsaj deloma ohranja stik s poslušalci, se dokaj primerno odziva na njihove reakcije in poskuša odgovoriti na zastavljena vprašanja. (3) Dijak ohranja stik s poslušalci (na primer z očesnim stikom), se med govorjenjem primerno odziva na njihove reakcije in zna smiselno odgovoriti na njihova vprašanja.	/
uporabljeni pripomočki in tehnologija, kakovost gradiva	Dijak pri nastopu ne uporablja nobenega dodatnega gradiva.	Dijak uporablja nekaj dodatnega gradiva, ki pa ni povsem ustrezno ali je zelo slabe kvalitete (npr. slikovno gradivo).	Dijak uporablja dodatno gradivo ter vso razpoložljivo tehnologijo. Gradivo je skrbno izbrano in izdelano.
dolžina	Dijak se pri nastopu ne drži niti okvirnih časovnih omejitev.	Nastop je malo predolg ali prekratek. Nastop je povsem prilagojen razpoložljivemu času.	/
vsebina	Merila so zapisana pri opisnih kriterijih za ustno ocenjevanje.		

2. LIKOVNO SNOVANJE

Načini preverjanja

Znanje se preverja pred posredovanjem novih učnih vsebin, med njim in po njem. Preverjanje poteka ustno, pisno in z izdelavo likovnega izdelka.

Načini ocenjevanja znanja

Ocenjujejo se praktični izdelki (likovni izdelki), v primeru izboljševanja ocen lahko tudi pisni izdelki, referati.

Ocene, ki jih mora dijak pridobiti v šolskem letu:

Vrsta ocene	Število ocen v šolskem letu
Pisno	/
Ustno	/
Likovni izdelek	2–4
Druge ocene (izdelek z medpredmetne povezave/ekskurzije/avtentična naloga ipd., lahko v povezavi z umetnostno zgodovino)	0–2

Dijak mora v šolskem letu pridobiti 2–4 ocene iz likovnega snovanja (ocenjujejo se izdelki) z izbranih področij ustvarjanja: risanje, slikanje, komunikacije in oblikovanje – dizajn, kiparstvo, prostorsko oblikovanje, grafika (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). V primeru izboljševanja pozitivnih ocen lahko dijak pridobi še dodatne ocene iz pisnega izdelka ali referata (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). V izjemnih primerih (daljša odsotnost, bolezen) se po dogovoru z učiteljem prilagodi število ocen posameznemu dijaku (npr. dve področji ustvarjanja se združita v enem samem likovnem izdelku). Dijak mora pridobiti 0–2 oceni izdelka z medpredmetne povezave/ekskurzije/iz avtentične naloge ipd. (te ocene so lahko povezane z umetnostno zgodovino, v tem primeru je ocena skupna).

Oblike ocenjevanja

Dijaki lahko ocene pridobijo individualno, skupinsko ali v dvojicah, odvisno od posamezne likovne naloge.

Ocenjevanje likovnih del in izdelkov z medpredmetne povezave/ekskurzije, avtentične naloge

Pri ocenjevanju teh izdelkov se upoštevajo kriteriji, ki izhajajo iz posamezne likovne naloge in so dijakom znani pred začetkom dela, ali splošni opisni kriteriji (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). Na oceno posameznika vplivajo: izvedba likovnega motiva, izvedba postopkov likovne tehnike, razumevanje likovnega pojma in likovne naloge, besedna obrazložitev naloge.

Popravljanje negativnih ocen, pridobivanje ocene v drugem roku in izboljševanje pozitivnih ocen

Dijak ima možnost enkrat v konferenčnem obdobju popravljati negativno oceno. Dijak, ki je manjkal pri prvi izpeljavi likovne naloge, lahko pridobi oceno v drugem dogovorjenem roku.

Učitelj omogoča dijakom izboljševanje pozitivne ocene po avtonomni presoji glede na časovne in situacijske možnosti. V dogovoru z učiteljem lahko dijak ponovno izdelava likovno nalogo, izdelava novo likovno nalogo ali pripravi pisni izdelek oziroma referat (zanj veljajo opisni kriteriji za pisni izdelek v poglavju umetnostna zgodovina).

V izrednih primerih se dogovorimo z dijakom individualno.

Minimalni standard znanja

Za oceno zadostno dijak pozna osnovne likovnoteoretične pojme posameznega področja likovne umetnosti. Dijak uspešno reši likovni problem in izvede likovno tehniko. Pri tem je prizadeven in delno samostojen. Zna besedno predstaviti likovni izdelek (proces, tehniko, vsebino, sporočilo). Dijak mora imeti vse likovne izdelke ocenjene pozitivno.

Nedoseganje minimalnega standarda

Če dijak ni pridobil vseh potrebnih ocen ali če pridobljene ocene izdelkov niso pozitivne, potem ni dosegel minimalnega standarda.

Popravljanje negativne ocene ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja

Prvo uro po redovalni konferenci učitelj v dogovoru z dijakom, ki ni dosegel minimalnega standarda (ob zaključku redovalnega obdobja ima nezadostno), določi rok in način pridobivanja ocene. Le-to poteka v šoli, praviloma v okviru ur rednega pouka. Dijak popravlja snov praviloma z izdelavo likovnega izdelka. Dijak pridobi manjkajočo oceno ali popravlja nezadostno oceno. Način pridobivanja ocene je odvisen od vrste negativnih ocen.

Zaključevanje ocen ob zaključku pouka

Za zaključeno pozitivno oceno mora dijak v obeh ocenjevalnih obdobjih (oz. v enem, če pouk poteka le v enem ocenjevalnem obdobju) doseči minimalni standard. Vse ocene so enakovredne, zato je končna ocena aritmetična sredina vseh pridobljenih ocen. Zaokroži se šele končna ocena (skupaj z ocenami iz umetnostne zgodovine, tj. prvega dela predmeta likovna umetnost).

Dijak ima pozitivno končno oceno:

- če je pozitivno ocenjen v obeh ocenjevalnih obdobjih (oz. enem, če pouk poteka le v enem ocenjevalnem obdobju) in je pridobil vse potrebne ocene;
- če je popravil nezadostno iz 1. ocenjevalnega obdobja in je pozitivno ocenjen v 2. ocenjevalnem obdobju.

Dijak ima negativno končno oceno:

- če ni pridobil vseh potrebnih ocen;
- če je pozitiven v 1. ocenjevalnem obdobju in negativen v 2. ocenjevalnem obdobju oziroma če ni popravil nezadostne za 1. ocenjevalno obdobje in je v 2. ocenjevalnem obdobju pozitiven.

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost – več kot mesec dni) se zaključevanje prilagodi dijaku.

Izpiti

Na izpitu dijak na slepo izbere eno od treh likovnih nalog. Za izpeljavo ima na voljo 140 minut, nato predstavi likovni izdelek. Končna ocena je izdelana na podlagi kriterijev, ki so znani pred začetkom izpeljave likovne naloge oziroma na podlagi splošnih opisnih kriterijev za ocenjevanje likovnega izdelka (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu).

OPISNI KRITERIJI

Splošni opisni kriteriji za ocenjevanje likovnih del

ocena	nezadostno (1)	zadostno (2)	dobro (3)	prav dobro (4)	odlično (5)
opisni kriteriji	Dijak ni razumel in rešil likovnega problema; ni iskal novih rešitev; kljub spodbudam se naloge ni lotil in je ni opravil.	Dijak je delno razumel in rešil likovni problem, nalogo je opravil, vendar brez prizadevnosti in skrbi za čistost izvedbe likovnega izdelka (tehnična nedoslednost); potreboval je veliko spodbude in pomoči.	Dijak je zadovoljivo razumel likovni problem, poizkusil je iskati nove rešitve in poti, pri nalogi je bil prizadeven in tehnično dosleden, delno je še potreboval pomoč in spodbudo, obvladal je materiale in orodja.	Dijak je dobro doživel in razumel likovni problem, našel je nove izrazne poti, delal je samostojno, ni potreboval pomoči in spodbude, izdelek je izviren, tehnično spreten.	Dijak je zelo dobro razumel likovni problem, našel je nove poti in likovno nalogo izvedel zelo izvirno in oblikovno domiselno, likovni doživljaj je bogat in ekspresiven, dijak je bil tehnično zelo spreten in pri delu samostojen.

3. KONČNA OCENA PRI PREDMETU LIKOVNA UMETNOST

Dijak pridobi delne ocene s področja umetnostne zgodovine in likovnega snovanja. Ob zaključku šolskega leta se oceni iz obeh delov združita v eno. Pogoji za pozitivno oceno je pozitivna ocena iz obeh delov, tj. umetnostne zgodovine in likovnega snovanja. Kadar je dijak med ocenama, se pri določevanju končne ocene upoštevata naslednje:

- Če je povprečje ocen 2,5 ali več, ima zaključeno dobro (3).
- Če je povprečje ocen 3,5 ali več, ima zaključeno prav dobro (4).
- Če je povprečje ocen 4,5 ali več, ima zaključeno odlično (5).

Če dijak pri enem delu ni dosegel minimalnega standarda, mora opravljati izpit iz tega dela. Potek izpita iz umetnostne zgodovine je zapisan zgoraj pod točko 1, potek izpita iz likovnega snovanja pa pod točko 2. Če dijak ni dosegel minimalnega standarda niti pri umetnostni zgodovini niti pri likovnem snovanju, mora opravljati izpit iz obeh delov predmeta likovna umetnost.